

Wojciech Grabowski

1919-1994

Absolwent Szkoły Morskiej w Londynie z 1940 roku; uczeń na „Darze Pomorza” w ostatniej przedwojennej podróży żaglowca, uczestnik wojny na morzu, kapitan żegluga wielkiej, po wojnie na emigracji w USA.

Urodził się 20 grudnia 1919 r. w Markach pod Warszawą (rodzice Józef i Janina Dębińska). Był uczniem na „Darze Pomorza” w czasie rejsu w 1937 r. wokół przylądka Horn (pierwszego polskiego żaglowca), a także w ostatnim przedwojennym rejsie ćwiczebnym – gdy wracający do Gdyni statek został zawrócony do Szwecji i tam zastał go wybuch wojny. Pod koniec września uczniów przewieziono do Göteborga, gdzie stało pięć polskich statków gotowych, by przedostać się do portów angielskich i połączyć z resztą floty handlowej, parowce: „Chorzów”, „Wilno”, „Kromań”, „Narocz” i „Robur IV”.

W uruchomionej w Londynie Szkole Morskiej w 1940 r. otrzymał dyplom aspiranta porucznika żegluga małej, następnie wypływał odpowiedni cenzus do otrzymania dyplomu porucznika żegluga wielkiej. Kurs kapitana żegluga wielkiej ukończył w Londynie 30 czerwca 1944 r.¹

Kierownictwo GAL-u w Londynie jesienią 1945 r. wystosowało pismo tej treści: „Powierzamy Panu z dniem 13 października 1945 r. stanowisko starszego oficera na s/s «Wisła» na okres jednej podróży okrężnej (UK – Afryka Północna – Francja północna – UK), zastrzegając sobie prawo przeniesienia Pana podczas tej podróży na inne statki naszego Towarzystwa”².

W połowie stycznia przyszło drugie pismo: „Komunikujemy, że ma Pan być repatriowany do Polski, celem zapisania Pana do rezerwy PMH w Gdyni”³. Miał wrócić na s/s „Śląsk”, ale na tym kończą się akta osobowe biura w Londynie.

Wojciech Grabowski napisał po latach do „Okólnika”: „Moja wojenna żegluga jako członka Związku w latach 1939-1946: «Wilno», «Lida», «Lech», «Lwów», «Wisła», «Hel» i ponownie «Wisła». Kolejno w charakterze asystenta, III oficera, II oficera i starszego oficera.

Powojenna żegluga to trzyletnia służba w US Army Transportation Corp., jako II oficer na Coastal Sentry na Dalekim Wschodzie oraz dorywcze żegluga po wielkich jeziorach USA. Potem przekwalifikowałem się i pracuję w nowym zawodzie – na komputerze.

Osiedliłem się na Florydzie w pobliżu Cape Canaveral, gdzie pracowałem kolejno w Pan American, RCA i General Electric. Jestem żonaty z Mary Ann, która lubi malować, od roku 1954 r. jestem obywatelem USA, mam pięcioro dzieci i jedną wnuczkę. Mieszkam nad samym oceanem i jestem emerytem. Polskę i Szkołę Morską odwiedziłem przy okazji 60-lecia i 70-lecia szkoły i mam nadzieję odwiedzić ponownie za rok, przy okazji 75-lecia”⁴.

Nie odwiedził jednak, bowiem zmarł tego samego roku, 12 października 1994 r.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Jan Stępień, *Szkolnictwo morskie w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu w latach 1940-1947*, maszynopis w zbiorach Sali Tradycji; „Okólnik”; ancestry.com; akta osobowe GAL-u.

1 Jan Stępień, *Szkolnictwo morskie w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu w latach 1940-1947*, maszynopis, w zbiorach Sali Tradycji – D/631.

2 Pismo biura Gdynia – Ameryka Linie Żeglugowe z 17.10.1945; akta osobowe GAL-u w zbiorach APGoG.

3 Ibidem, pismo z dn. 14.01.1946 r.

4 „Okólnik” 1994, nr 168, s. 30.